

PROJECTE MIQUEL MARTÍ I POL

Lourdes Godoy

Objectius

Tot i que es tracta d'un projecte TIC, cal dir que l'objectiu primordial d'aquest treball és la lectura i, concretament, engrescar l'alumnat en la lectura de poesia.

El que es pretén amb aquest projecte és integrar diverses activitats relacionades amb la lectura i mostrar-les a través d'una pàgina web feta pels alumnes de forma col·laborativa.

Fer llegir els adolescents costa i encara més quan es tracta de poesia; la finalitat del projecte és que s'hi endinsin, ho vegin com una cosa propera, interessant, fins i tot divertida i enriquidora i que els seu paper no sigui únicament de receptors passius d'una obra sinó que hi dialoguin d'una manera activa i la interioritzin, cadascú en la mesura de les seves possibilitats.

Els tres objectius principals són:

1. Incorporar a l'aula de llengua l'ús de les TIC més enllà dels llibres digitals, usant-les com a font d'informació, de comunicació i d'expressió, fent ús de diversos recursos gratuïts que tenim a la xarxa.
2. Fer visibles, en un format multimèdia, les activitats que es fan a classe. Moltes vegades allò que es fa a classe queda dins les quatre parets i s'esvaeix. Hem volgut lligar una sèrie d'activitats en un projecte coherent i donar-los visibilitat posant-les en la web.
3. Introduir l'alumnat en la lectura de poesia, aprofundint en la figura i l'obra de Miquel Martí i Pol.

Les competències que s'han treballat són les següents:

- Competència lingüística oral: en la lectura i recitació de poemes i en les exposicions orals.
- Competència lingüística escrita: en l'escriptura de poemes i els treballs escrits; en la realització d'un glossari per fer atenció al vocabulari nou.
- Competència audiovisual: en els vídeos que hem vist i els que ells han produït, així com en cartells i altres produccions.
- Competència artística i cultural: en la realització de vídeos, cartells i pòsters, en els vídeos, en la pròpia lectura i comentari dels poemes, posant en relació la poesia amb les imatges i la música.
- Competència en el tractament de la informació i digital: en la recerca d'informació per fer els treballs, en la realització dels diversos treballs utilitzant les eines informàtiques: pàgina web, presentacions, pòster de Glogster, línia del temps amb Dipity, documents de text, edició de vídeos, etc.
- Competència d'aprendre a aprendre: recerca d'informació, buscar solucions tècniques per fer els treballs encomanats.
- Autonomia i iniciativa personal: desenvolupar la creativitat per fer els treballs segons els seus propis gustos i criteris a partir d'unes pautes donades. Emocionar-se amb la poesia i entendre que la poesia forma part de les nostres vides. Descobrir la poesia com una forma d'expressió propera, lligada a l'experiència vital, que ens ajuda a viure.
- Competència social i ciutadana: coneixement del món i de la societat a través de la lectura i el comentari dels poemes, interacció amb els companys per planificar i executar les tasques en grup, implicació de tota la classe en un projecte que no sortiria sense la participació de tots.

Desenvolupament

Aquesta experiència s'ha dut a terme amb dos grups de 4t d'ESO. Es tracta d'un alumnat no especialment motivat per la literatura, una bona part del qual té problemes d'aprenentatge i que mai abans no havien llegit un llibre de poesia.

Disposàvem d'una aula amb ordinador i canó, però no d'ordinadors per als alumnes.

Els coneixements previs que tenien els alumnes eren, per una banda, una certa referència de l'autor perquè el curs passat se n'havia parlat i havien llegit un parell de poemes i, per altra banda, unes nocions sobre mètrica, versificació i figures retòriques no gaire consolidades.

Un avantatge important és el fet que la professora els coneixia del curs anterior.

Vam començar en iniciar-se el segon trimestre del curs, després de les vacances de Nadal.

Primer de tot vam veure alguns vídeos enllaçats al Moodle de la classe sobre la vida i l'obra de Miquel Martí i Pol. També es va presentar a la classe el projecte, amb les diverses activitats que s'havien previst i que s'explicaran més avall.

Immediatament vam començar la lectura de l'antologia, que vam dividir en cinc parts, seguint el que s'explica en el pròleg. Anàvem treballant cada una d'aquestes parts, relacionant-les amb la biografia del poeta. Setmana rere setmana anàvem llegint i comentant poemes a classe, en llegien també a casa, fèiem lectura en veu alta i anàvem complementant la informació sobre l'autor amb vídeos o explicacions de la professora. Aquest treball sistemàtic a classe, al qual dedicàvem una hora a la setmana, va durar tot el segon trimestre. L'acabament del projecte complet es va allargar una mica més.

Activitats realitzades

Entre les activitats que hem fet n'hi ha d'individuals, en parelles i en grup; unes són orals, altres escrites i altres multimèdia.

1. Lectura en veu alta preparada prèviament
2. Recitació de poemes de memòria. Cada alumne havia d'escollir un poema diferent. Van ser gravats en vídeo i els que van quedar millor es van penjar a la web.
3. Glossari col·laboratiu al Moodle. Durant el segon trimestre cada alumne havia de fer 5 entrades com a mínim al Glossari del Moodle amb paraules que no coneguessin de les que trobaven en els poemes. Havien de posar-hi la definició i copiar el fragment de poema on apareixien (m'agradaria posar-lo a la pàgina web, però de moment no me n'he sortit).
4. Escripura de poemes a partir d'alguns poemes de Miquel Martí i Pol. De tant en tant, després de la lectura i el comentari d'algun poema els proposava que n'escriguessin un ells imitant-lo. De vegades la imitació havia de ser d'aspectes formals, com la mètrica o la rima, i altres vegades era més centrada en el contingut. Aquesta activitat els ha servit per valorar la dificultat de l'escripura i ens ha obligat a endinsar-nos en el text. Els que han sortit més bé es mostren a la web.
5. Treball en parelles sobre la vida i l'obra de l'autor. L'objectiu era que, en parelles, fessin un treball escrit en el qual aboquessin tot el que havien après de Miquel Martí i Pol, explicant la seva vida i il·lustrant-la amb fotografies i poemes que s'hi relacionessin. Els que han quedat més bé s'han penjat a l'ISSUU i s'han incrustat al web.
6. Treball en grup.
Per fer la pàgina web, i com a síntesi de tot plegat, vam repartir una sèrie de tasques entre tota la classe per fer en grups de 3 o 4 alumnes. Es tracta de tasques no gaire complexes, però que totes en conjunt servien per completar la web. Cada grup d'alumnes podia escollir el treball que més li agradés. Aquestes tasques eren les següents:
 - a. Disseny i organització de la pàgina web amb Google sites

- b. Línia del temps amb Dipity
- c. Pòster amb Glogster
- d. Vídeo d'un poema amb veu, música i imatges
- e. Fer una classe sobre Martí i Pol a una classe d'un altre curs, amb una presentació i activitats.

7. També vam fer uns cartells per penjar a la classe amb frases destacades, tretes dels poemes, que ells van escollir com a lemes o divises.

Aquestes activitats les han fet fora d'hores de classe, pel seu compte i jo els he anat guiant en el que calia des de casa. El resultat és una pàgina web per cada un dels grups de classe que hi han treballat.

El resultat es pot veure en els enllaços següents:

[Web Miquel Martí i Pol 4t A](#)

[Web Miquel Martí i Pol 4t B](#)

Avaluació

Els alumnes han estat avaluats amb diversos ítems, que són:

- recitació del poema
- poemes escrits
- treball en parelles sobre la vida i l'obra de l'autor
- treball en grup: a banda del resultat final, he demanat que m'expliquessin quines tasques havia fet cada un i quina nota es posarien.

Falta la valoració que han de fer per escrit de l'experiència, que m'hauran de lliurar a final de curs.

Pel que fa a la valoració que en faig com a docent, crec que l'experiència ha estat positiva perquè han après a valorar la poesia com una cosa propera, li han perdut la por. Tenint en compte el punt de partida inicial pel que fa al nivell i la predisposició de l'alumnat, ha estat un èxit: han llegit i han entès els poemes i, crec, que alguns se'ls han fet seus i els han arribat a emocionar.

Per altra banda, ha estat molt positiu l'aspecte de compromís que comporta endinsar-se en un projecte així, perquè sense la col·laboració de tots no hauria sortit. És evident que no tots hi han treballat i s'hi han implicat en la mateixa mesura, però tothom hi ha pres part d'una forma o altra.

Veure materialitzat un treball que va començar sent només un projecte i ha acabat sent una realitat és quelcom que satisfà i contribueix a la cohesió del grup.

Pel que fa a l'ús de les TIC, hem integrat entorn d'aquest treball diverses eines i recursos i han après a utilitzar-los amb un objectiu concret.

Malgrat que aquests alumnes no disposaven d'ordinador a l'aula, no han tingut problemes amb l'ús de la tecnologia.

Conclusions

En acabar el projecte, podem dir que els objectius plantejats inicialment s'han assolit. Creiem que la clau de l'èxit rau, en bona part, en una bona planificació de les tasques i partir d'uns objectius assolibles.

Hem portat a terme una experiència de l'ús de les TIC dins de l'assignatura que ni els alumnes ni jo no havíem fet mai fins ara i n'estem contents perquè ha estat motivador i el resultat es pot veure a les pàgines que hem creat.

Pel que fa a la lectura, que era l'objectiu més important, han après a llegir poesia i de retruc han après moltes coses de la llengua. A més, adonar-se que la poesia ens parla de coses essencials, d'emocions, de la vida i que les podem compartir més enllà del temps i l'espai és el més valuós de tot.

Bibliografia

- Martí i Pol, Miquel (1999), *Antologia poètica*, Barcelona, Editorial Barcanova
- Pujades, Ignasi (1999), *Miquel Martí i Pol : l'arrel i l'escorça*, Barcelona, Ed. Proa
- Pujades, Ignasi (2007), *Miquel Martí i Pol : el llarg viatge (1957-1969)*, Barcelona, Ed. Proa

Fonts digitals

- LletreA, *Miquel Martí i Pol* (2012) <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/miquel-marti-i-pol>
- Associació d'amics de Miquel Martí i Pol, *Martiipol.cat* (2012) <http://www.martiipol.cat/>
- Biblioteques públiques de Salt (2012), *La fàbrica: Miquel Martí i Pol* http://www.bibgirona.net/salt/marti_pol/index.htm
- Ajuntament de Roda de Ter (2012) , Espai Miquel Martí i Pol, Recursos bibliogràfics i electrònics, <http://www.rodadeter.cat/rodater/apartats/index.php?apartat=179>
- TVC, (2004) Programa *Retalls* dedicat a Miquel Martí i Pol, a http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=691&p_ex=marti%20i%20pol
- Vídeo *Miquel Martí i Pol* (febrer-2009), a <http://vimeo.com/3142023>
- Vídeo relatat per Ignasi Pujades i penjat per Fernando G (2010), *Vida i obra de Miquel Martí i Pol*, a http://www.memoro.org/es-ca/Vida-i-obra-de-Miquel-Mart%C3%AD-i-Pol_3870.html
- Blocsdelletres, hiperbloc català de literatura (2012), <http://vimeo.com/blocsdelletres>
- *Música de poetes* (2012), <http://www.musicadepoetes.cat/lletra/musicadepoetes/servlet/org.uoc.lletra.musicaDePoetes.lnici>

Programes utilitzats

- Moodle
- Youtube
- Glogster
- Dipity
- Issuu
- Goolge sites
- Google docs
- Editors de vídeo